

پوتین در افغانستان به دنبال چیست؟

به نظر می‌رسد برخی رسانه‌های نزدیک به روسیه به گونه‌ی درصدد آماده‌سازی فضا برای سیاست حضور روسیه در افغانستان هستند.

به گزارش آران نیوز: در این زمینه «اسپوتنیک» آشکارا از امکان مداخله نظامی روسیه در افغانستان برای مبارزه با تروریسم نوشته است. این وب‌سایت روسی ضمن یادآوری اینکه از زمان ورود نظامیان امریکایی در سال ۲۰۰۱ میلادی به افغانستان برای مبارزه با طالبان و القاعده، اوضاع این کشور همچنان نابه‌سامان و آشفته است، نظر یک کارشناس را در این زمینه جویا شده است.

به گزارش یورونیوز، اژدر کورتوف، مورخ و تحلیلگر سیاسی در مصاحبه با اسپوتنیک گفته که روسیه تنها به درخواست مقامات رسمی افغانستان می‌تواند برای نبرد با تروریست‌ها وارد این کشور شود. او در مورد امکان پذیرش چنین درخواستی از سوی روسیه گفته است: «با احتمال بالایی می‌توان پیش‌بینی کرد که در صورت درخواست رسمی دولت کابل از مقامات مسکو برای محو گروه‌های تروریستی در افغانستان به کمک نیروها و تجهیزات هوافضایی روسی، این درخواست پذیرفته خواهد شد.»

این تحلیلگر در مورد شرایط پذیرش درخواست احتمالی افغانستان از روسیه نیز گفته است: «روسیه تنها در صورتی به چنین درخواستی پاسخ مثبت خواهد داد که این گروه‌های تروریستی و شورشی نه‌تنها مقامات افغان، بلکه حاکمیت جمهوری‌های اتحاد شوروی سابق در آسیای میانه را مورد تهدید قرار دهند.»

تحلیل رسانه‌های غربی

از سوی دیگر رسانه‌های غربی می‌نویسند که مقامات بلندپایه افغانستان و امریکا نگران پیوند میان روسیه و شبه‌نظامیان طالبان و از بین رفتن وضعیت امنیتی شکننده در این کشور هستند.

هفته‌نامه امریکایی نیوزویک اواخر هفته گذشته به نقل از رویترز نوشت که مقامات روسی کمک به گروه طالبان را تکذیب کرده و می‌گویند که تنها در موارد محدودی با آنها مذاکره کرده‌اند. برخی رهبران افغان نیز بر این باورند که ظاهراً روسیه از طالبان تنها پشتیبانی سیاسی می‌کند.

رویترز می‌نویسد، سلسله دیدارهایی که روس‌ها اخیراً در مسکو و تاجیکستان با برخی افراد داشته‌اند، مقامات امنیتی و دفاعی افغانستان را در مورد احتمال برخی حمایت‌های مالی و تسلیحاتی نگران و خشمگین کرده است. از جمله یک افسر ارشد امنیتی افغان حمایت روسیه از طالبان را «رویه‌ی خطرناک» توصیف کرده، تعبیری که ژنرال جان نیکلسون، فرمانده ارشد نیروهای امریکایی در افغانستان نیز آن را تکرار کرده است. او هفته پیش در یک نشست خبری در واشنگتن مدعی شد روسیه به پاکستان که به قول او «نفوذ بدخواهانه»‌یی در افغانستان دارد، پیوسته و به طالبان گونه‌ی «مشروعیت» بخشیده است. رویترز به نقل از برخی مسوولان طالبان بدون فاش کردن نام و هویت آنها همچنین می‌نویسد که روسیه دست‌کم از سال ۲۰۰۷ میلادی به این سو با این گروه در تماس بوده، اما از حد پشتیبانی معنوی و سیاسی از آنها فراتر نرفته است.

رابطه مسکو و طالبان

خبرگزاری افغانستانی «جمهور» نوشته که سفارت روسیه در کابل اعتراف کرده مسکو با طالبان در تماس است. الکساندر مانتیتسکی، سفیر روسیه در کابل در یک نشست خبری به رسانه‌ها گفته که تماس‌های روسیه با طالبان با هدف امنیت اتباع روسی و نمایندگی‌های سیاسی روسیه در افغانستان انجام شده است. سفیر روسیه تایید کرده بخش دیگری از این تماس‌ها، برای تسریع صلح و آشتی میان حکومت کابل و طالبان صورت می‌گیرد. وی گفته: «طالبان یک جنبش سیاسی در افغانستان است و حکومت افغانستان اگر صلح و آشتی می‌خواهد، باید مستقیم وارد گفت‌وگوهای صلح با طالبان شود.»

سفیر روسیه همچنین گفته که ایالات‌متحده در مبارزه موثر علیه تروریسم در افغانستان ناکام مانده است. مانتیتسکی گفته است: «امریکایی‌ها گفته بودند که برای از بین بردن القاعده و تروریست‌ها به افغانستان آمده‌اند؛ اما برعکس تروریسم در افغانستان افزایش یافته و گروه‌های جدید تروریستی مانند داعش در این کشور پیدا شده‌اند.» خبرگزاری جمهور افغانستان می‌نویسد: «این اظهارات سفیر روسیه در افغانستان در حالی مطرح می‌شود که روسیه از اصلی‌ترین قدرتهای خارجی بوده که برای نخستین بار درباره همکاری برای مبارزه با داعش در افغانستان اعلام آمادگی کرده و همواره نسبت به توسعه حضور تروریسم از افغانستان به آسیای مرکزی هشدار داده و ابراز نگرانی کرده است. حال با این تعریف و باتوجه به شک و گمان‌های گسترده‌ی که درخصوص میزان جدیت دولت افغانستان، همچنین قدرتهای غربی به رهبری امریکا در مبارزه با داعش به وجود آمده، اینکه روسیه تلاش کند سراغ اصلی‌ترین و عملگرترین جریان ضد‌داعش یعنی شبه‌نظامیان طالبان برود، هرگز دور از امکان و انتظار نیست.»

بنا بر این گزارش، توجه روسیه این است که درصدد متوقف کردن داعش در افغانستان، سوریه، عراق و هر جای دیگر خاورمیانه از هر طریق ممکن است؛ پیش از آنکه این گروه تروریستی بتواند خود را به آسیای میانه و منطقه قفقاز برساند و در این میان، برقراری رابطه و همکاری نظامی با طالبان نیز یکی از همان گزینه‌هایی محسوب می‌شود که به روسیه امکان می‌دهد ناامنی و

جنگ بالقوه و غیرمستقیمی که علیه این کشور شکل گرفته را همچنان به بیرون از مرزهای خود هدایت کند. خبرگزاری جمهور در ادامه گزارش خود آورده است: «در اینجا هیچ اهمیتی ندارد که وسیله مورد استفاده برای رسیدن به هدف یادشده، مشروعیت دارد یا ندارد. برای روس‌ها مهم نتیجه‌ی است که باید به دست بیاید. از طرف دیگر نمی‌توان انکار کرد که روس‌ها در سال‌های اخیر، سعی کرده‌اند بیشتر از پیش به دولت افغانستان نزدیک شوند؛ اما صرف اعلام پشتیبانی از دولت افغانستان به معنای آن نیست که روس‌ها تعهدات گسترده‌ی در حمایت نظامی از دولت متحد ناتو و آمریکا در قبال تروریسم بر عهده می‌گیرند.»

افغانستان در طول تاریخ حیات خود بارها شاهد حضور نظامی کشورهای بیگانه بوده است. این مداخله‌های نظامی به‌طور مشخص در طول سده نوزدهم میلادی و از زمان قدرت‌نمایی روسیه و بریتانیا به اوج خود رسید. در سال‌های دهه 80 میلادی نیز آمریکا از طریق پاکستان به شبه‌نظامیان افغان که علیه نیروهای روسیه می‌جنگیدند، سلاح می‌رساند. هجوم نیروهای ائتلاف ناتو به افغانستان و حضور طولانی نظامیان آمریکا و هم‌پیمانانش از آغاز سده بیست و یکم تاکنون، آخرین مورد از دخالت نیروهای خارجی در این کشور بوده است.